

Тут вчать відстоювати свою думку

Батьки евакуйованих до ЄС школярів називають топ-10 переваг європейської середньої освіти.

Восьма частина всіх українських школярів через війну змушені навчатися в країнах Євросоюзу, куди евакуювались разом із батьками. Більшість юних співвітчизників продовжує опановувати українську програму дистанційно, відвідуючи при цьому й європейські школи, як того вимагає місцева законодавство.

Їхні батьки порівняли європейські та українські освітні підходи та виділили аргументи на користь середньої освіти в Європі.

1. Ставлення - як до дорослих

На перше місце в списку переваг європейської освіти батьки ставлять позицію педагогів щодо малечі - дітей тут сприймають із повагою, як рівних. Мати учнів 4-го та 5-го класів Ольга Мельник розповідає, що в німецькій школі, де тепер навчаються її діти, дуже прискіпливо ставляться до їхнього самовизначення і ніколи ні до чого не примушують.

«Ніхто не буде сто разів нагадувати про домашнє завдання, - наводить приклад жінка. - Спочатку це і плюс, і мінус, тому що наші діти звикли, що якщо їх ніхто не контролює - можна нічого не робити. Але це тимчасово, підхід взагалі-то чудовий».

У Польщі, де тепер навчаються троє дітей Катерини Щепанської, дисципліна тримається не на погрозах і страху, а на авторитеті вчителя та зацікавленості.

«З дітьми вчителі розмірковують разом, щиро цікавляться їхньою думкою», - розповідає українка. За її словами, оцінка в польських школах - це не оцінка учня, за яку його можна похвалити чи осоромити. Це радше інформація для батьків про рівень засвоєння матеріалу, тож на цьому не роблять акцент під час занять.

2. Легка адаптація

У європейських школах малечі українці почуваються більш життєрадісними і рідше опиняються у стресових ситуаціях, кажуть їхні батьки. Це один із неочевидних плюсів полегшеної програми навчання, особливо в молодших класах. І хоча дорослі деколи нарікають на те, що початкова школа занадто легка і схожа на садок, вони змушені визнати: діти завдяки цьому легше адаптуються до навчального процесу.

«У нас у першому класі вже вимагають якіхось академічних успіхів, - порівнює Оксана Тихо-

нова, мати першокласниці однієї з вієнських шкіл. - А тут у школі є плавний перехід від дитинства до дорослішання. Хто б що не казав, але дитині так спокійніше».

3. Сучасна матеріальна база

Українські батьки в один голос стверджують: у Європі навчальні заклади перебувають у набагато кращому стані, ніж середньостатистична українська школа як архітектурно, так і технічно. Наприклад, у німецькій школі, за словами Ольги Мельник, окрім сучасних класів з інтерактивними девайсами, є також облаштована територія зі столами для настільного тенісу, спортивними майданчиками та гойдалками. Також школи в Європі часто мають ігрові кімнати, розвивальні зони та навіть домашніх тварин, які мешкають безпосередньо в аудиторії.

А Щепанська розповідає про те, що в Польщі навчальні заклади часто мають свої футбольні поля та басейни. Також у класах тут багато реквізиту для практичних робіт з біології, хімії, фізики.

«Що б ми не казали про те, що речі - це не головне, це все ж таки впливає на сприйняття школи дитиною загалом, - впевнена киянка. - Син-четвертокласник, виконуючи завдання «Що мені найбільше сподобалося в перший день», намалював шафу для одягу - його вразив кодовий замок і сама шафа як в американських фільмах».

4. Цікаве навчання

Хоча європейська шкільна програма загалом досить схожа з українською, співвітчизники зазначають: вчителі тут докладають набагато більше зусиль, щоб зацікавити дітей і пояснити матеріал так, щоб зрозуміли абсолютно всі. Цьому сприяє той факт, що у європейських викладачів більше свободи відступати від програми та менше паперової роботи.

«На фізиці вмикають мініфіліми для наочного пояснення процесу, на хімії проводять експерименти, на історії роблять макет Колізею», - наводить приклад

Щепанська. А ще педагоги часто роздають на уроках свій авторський навчальний матеріал, на додаток до підручників, які тут завжди кольорові, сучасні та з безліччю життєвих прикладів.

5. Розвиток додаткових навичок

На відміну від українських шкіл, де основний акцент роблять на засвоєнні фактичного матеріалу, в європейській освіті велика увага приділяється особистісному розвитку. Тут вважають, що додаткові навички в майбутньому мають допомогти молодим людям знайти роботу, побудувати успішну кар'єру або змінити суспільний сектор країни на краще.

Так, Катерина Щепанська розповідає, що в Польщі велику увагу педагоги приділяють розвитку так званих «софт скілз»: на уроках дітей вчать комунікувати, дискутувати, сумніватися, відстоювати свою думку.

«Головне - дітей спонукають уміти сформулювати цю думку та сформулювати її, - пояснює українка. - Напевно, це система, яка зрощує винахідників та організаторів, а не виконавців».

За її словами, багато уваги приділяють розвитку емоційного інтелекту - вчать розпізнавати свої почуття та емоції, давати їм раду, будувати стосунки.

«Схоже на наші заняття з психологом, але в більшому масштабі, системно і з більш індивідуальним підходом», - каже Щепанська.

6. Багато активності та спорту

Педагоги в країнах ЄС переконані: діти, особливо в молодших класах, сповнені надлишковою енергією і тому потребують більшої фізичної активності під час навчання. Тут вважають, що це допомагає малечі бути більш зосередженою на уроках, а також мати хороше фізичне та ментальне здоров'я. Тому в європейських школах на фізкультурі діти вдвічі інтенсивніше грають у спортивні ігри на зразок баскетболу, волейболу чи футболу. Польські школярі, наприклад, навіть на перервах одразу ж беруть м'яч і поспішають на майданчик.

«До школи багато хто приїжджає на велосипеді, - додає до розповіді Щепанська. - Також

школа організовує поїздки на природу на один-два дні, де діти ходять у гори, сидять біля багаття та багато спілкуються».

7. Короткі канікули

Серця працюючих батьків підкорив короткий канікулярний період у закордонних школах. Наприклад, у Німеччині, залежно від регіону, літні канікули тривають трохи більше місяця. А оскільки навчання тут проходить без надриву та розумового напруження, батьки зі здивуванням констатують: їхні нащадки не відчувують втоми від школи і тому із задоволенням сідають за парти.

«Школу мої діти сприймають як навчальний табір і чекають на закінчення канікул із нетерпінням», - розповідає Олена Рудякова, мати доньок-двійнят, які відвідують 4-й клас німецької школи в Бургвелі.

8. Відсутність поборів

Навчання в Європі подобається українцям ще й тому, що у стінах шкільного закладу не заведено систематично збирати гроші з батьків через дрібниці. Це означає, що всі платежі фіксовані, зрозумілі, прозорі й ніколи не бувають несподіваними.

«За весь час ми сплатили тільки один раз внесок у 50 євро, а книжки, сповнені нам видали безкоштовно, - розповідає про австрійський досвід Оксана Тихонова. - В Україні ж це були б постійні збори на книжки, на додаткові зошити, на всілякі дні народження».

Також, зазначають українські батьки, у Європі не заведено влаштовувати пишні свята з будь-якого приводу та задарювати вчителів презентами, як це звикли робити в Україні.

9. Толерантність та інклюзивність

Визначна риса європейських освітніх підходів - толерантність та інклюзивність. Як розповіда-

ють українці за кордоном, у школах зазвичай немає окремих класів для дітей ні за національною ознакою, ні за фізичними особливостями. «У класі моего сына всі навчаються разом - німці, італійці, сирійці, українці», - розповідає про німецьку школу Ольга Мельник.

Також, на відміну від України, у Європі цілком нормально вважається ситуація, коли дитина залишається на другий рік. Так відбувається, якщо вчитель бачить, що школяр не дає ради потоку інформації, йому важко або він не встигає.

«Ніхто не вважає, що це трагедія або що дитина не надто розумна, - пояснює Мельник. - Їй просто дають можливість комфортно все опанувати. Тому в класі можуть навчатися діти різного віку, і це теж норма».

10. Вища освіта без фанатизму

У європейській системі освіти українські батьки схвально оцінюють відсутність культу вищої освіти, а відповідно й занадто агресивного шкільного пресингу з цього приводу в старших класах. За словами Ольги Мельник, якщо в Україні дитина навчається з перманентною думкою про вступ і це ніби обов'язок, то в Німеччині ніхто з цього приводу не переймається.

«Тут дитина сама має вирішити, чого вона хоче, - пояснює українка. - І якщо вона обрала не вищу освіту, а робітничу професію - це зовсім не проблема, тому що тут вона може заробляти нею не менше, ніж із дипломом».

Також Мельник додає: у Німеччині до закладу вищої освіти можна вступити тільки закінчивши гімназію, до якої важко потрапити, а отже, без університетського диплома тут успішно живе кожен другий.

Ірина Крикуненко, джерело - tv.ua

Шанс на бюджет

Скільки місць підготував уряд для вступників цього року? Які напрями є пріоритетними для держави?

Кабінет Міністрів України визначив кількість бюджетних місць для закладів вищої та фахової передвищої освіти на 2026 рік. Загалом навчатися коштом держави зможуть понад 166 тис. вступників.

Загальний обсяг державного замовлення на цей рік становить 166705 осіб. Переважна більшість із них - 154334 особи - навчатимуться за денною формою. Розподіл за рівнем здобуття освіти виглядає так:

- Бакалаври - 79409 місць.
- Фахові молодші бакалаври - 37565 місць (із них 35610 - на денній формі).
- Магістри (на основі бакалавра) - 36840 місць.
- Магістри медичного, фармацевтичного та ветеринарного спрямування (після школи) - 6390 місць.

- Аспірантура - 6073 місця.
- Докторантура - 428 місць.

Варто зазначити, що ці цифри є консолідованими: вони включають не лише заклади, підпорядковані Міністерству освіти і науки, а й підготовку фахівців у військових, правоохоронних та інших відомчих навчальних закладах.

Формуючи обсяги держзамовлення, уряд спирався на прогнози потреб ринку праці. Відповідно

до державної стратегії, найбільший акцент зроблено на спеціальностях, які будуть критично важливими для відновлення та розвитку країни.

- Серед пріоритетних напрямів:
- технічні та інженерні спеціальності;
 - виробничий та будівельний сектори;
 - медицина;
 - наукові та прикладні дисципліни.

В уряді наголошують, що планується регулярне оновлення прогнозів потреб економіки. Це необхідно для того, щоб система освіти могла оперативніше реагувати на запити ринку праці та готувати фахівців, які будуть затребувані після завершення навчання.

Для вступу на бюджет для більшості спеціальностей встановлено мінімальний конкурсний бал - 130, а для елітних напрямів (право, медицина, міжнародні відносини) - 150 (для контракту стільки ж).

Василина Копитко, джерело - rbc.ua

Європейська освіта поруч:

як у Кривому Розі навчають молодь за стандартами ЄС

Для багатьох криворіжців Європа здається чимось далеким, проте європейські стандарти життя, освіти та економічної безпеки вже сьогодні стають надбанням нашого міста та освоюються криворізькою молоддю.

У Кривому Розі добігає кінця трирічний міжнародний освітній проєкт «Європейські цінності: сталий розвиток, економічна безпека та цивілізаційні імперативи» (EVSD-ESCI).

Цю ініціативу Навчально-наукового інституту економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського Криворізького національного університету було підтримано та профінансовано безпосередньо Європейським Союзом у межах престижної програми Еразмус+ (напряма Жан Моне).

Протягом трьох років криворізькі науковці та викладачі працювали над тим, щоб європейський досвід став доступним кожному містянину та студенту:

Здобувачі вищої освіти інституту вивчали нові предмети, присвячені європейській інтеграції, екологічним та економічним практикам сталого розвитку ЄС та захисту економіки в сучасних умовах.

У місті відбулося три великі науково-практичні конференції, понад десяток засідань проблемних груп, воркшопи зі сталого туризму та круглі столи. Загалом заходи об'єднали сотні учасників, зокрема науковців, здобувачів вищої освіти з понад 50 установ України та представників громадськості.

На основі дослідженого досвіду ЄС науковці Криворізького національного універ-

ситету видали три навчальні посібники та методичні комплекси, що допоможуть готувати якісних фахівців для розвитку нашого регіону та країни.

Проект EVSD-ESCI став чудовим прикладом того, як Кривий Ріг упевнено інтегрується в європейський науковий та освітній простір, доводячи, що європейські цінності - це перш за все безпека, розвиток та якісні знання для нашої молоді.

Проект фінансується Європейським Союзом. Погляди та думки, висловлені в цій публікації, належать виключно авторам і не обов'язково відображають офіційну позицію Європейського Союзу чи Європейського виконавчого агентства з освіти та культури (EACEA). Ані Європейський Союз, ані орган, що надає грант, не несуть відповідальності за зміст цієї публікації. Проект Erasmus+ Jean Monnet № 101127413 - EVSD-ESCI.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Project: 101127413 - EVSD-ESCI - ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH